

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3688

EU PENÍZE ŠKOLÁM

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

Autor:	<i>Mgr. Johana Hřivnová</i>
Vzdělávací oblast:	<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>
Vzdělávací obor:	<i>Český jazyk</i>
Vzdělávací předmět:	<i>Český jazyk</i>
Ročník:	<i>9.</i>
Tematická oblast:	<i>Literatura 19. a 20. století</i>
Téma hodiny:	<i>Samizdatová a exilová próza po roce 1969</i>
Označení DUM:	<i>VY_32_INOVACE_36.19.HRI.CJ.9</i>
Vytvořeno:	<i>19. 05. 2014</i>

Samizdatová a exilová próza po roce 1969

Cenzurní zásahy normalizační politiky se soustředily na ty autory, kteří se výrazně profilovali ve 2. polovině 60. let a v událostech kolem roku 1968. někteří z nich pak museli opustit republiku:

Josef Škvorecký

Zdena Salivarová

Milan Kundera

Pavel Kohout

Někteří autoři zvolili tzv. vnitřní emigraci:

Ludvík Vaculík

Ivan Klíma

Karel Pecha

Josef Škvorecký

- spisovatel
- nakladatel
- hudebník
- překladatel

Jeho úspěšná spisovatelská kariéra začala literárním i politickým skandálem - vydáním románu

ZBABĚLCI.

Obr.1

Zbabělci vyvolali politický skandál. Kniha byla odsouzena jako pomluva, Škvorecký vyfasoval nálepku cynika, jenž křiví historii a nic mu není svaté.

V roce 1968 odchází s manželkou Zdenou Salivarovou do Kanady - Toronta.

1971 zakládají nakladatelství českých a slovenských knih v exilu - **68 Publishers**

A handwritten signature in blue ink on a piece of paper. The signature is written in a cursive, flowing style. It appears to be the name 'Zdena Salivarová' written in a stylized, connected script. The paper is off-white and shows some texture.

Obr.2

Tvorba s autobiografickými prvky

Legenda Emöke

Filmová adaptace 1997

Sedmiramenný svícen

Sedm nezávislých povídek

Můj strýček Kohn

Pan doktor Strass

Pan učitel Katz

Příběh pro Rebekku

Mifinka a Bob zabiják

Příběh o Kukačce

Eine kleine jazzmusik

Konec nylonového věku

Tvorba v emigraci

Jakmile se usadil v Kanadě, navázal na svoji literární činnost před emigrací.

Celou jeho tvorbou prostupuje postava Dannyho Smiřického.

Tankový prapor

Prima sezóna

Mirákl

Příběh inženýra lidských duší

Detektivky

Josef Škvorecký byl milovníkem tohoto žánru.

Nápady čtenáře detektivek

Smutek poručíka Borůvky

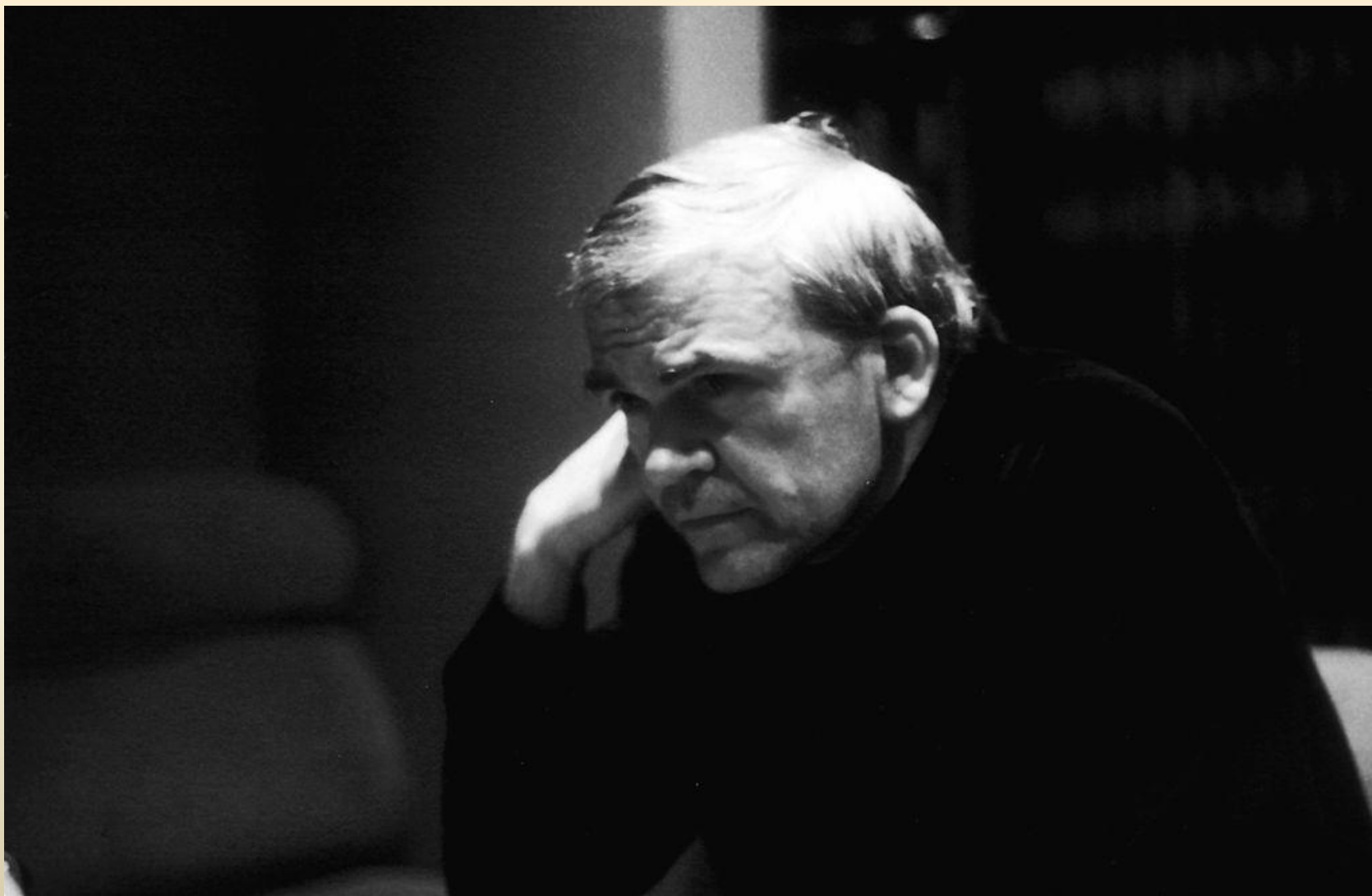
Návrat poručíka Borůvky

Konec poručíka Borůvky

Hříchy pro pátera Knoxe

Filmová adaptace 1992

Milan Kundera

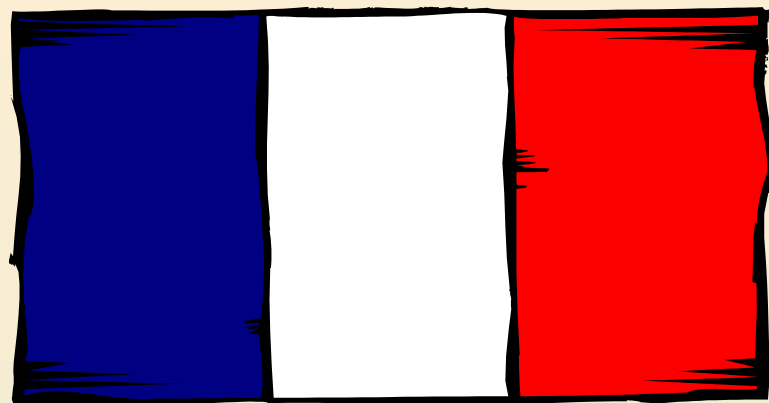

Narozen 1.4.1929 v Brně

Obr.3

* Česko - francouzský spisovatel, který žije od roku 1975 ve Francii.

* V roce 1979 byl zbaven československého státního občanství a jeho tvorba byla až do roku 1989 zakázána.

* Své texty psal nejdříve česky, dnes francouzsky.

* Autorem:

básní

prózy

dramat

překladatel

* Byl nominován na Nobelovu cenu za literaturu.

Od roku 1975 žije Milan Kundera v emigraci ve Francii, kde nejdříve učil na univerzitě v Rennes a později v Paříži.

V roce 1978 vydal *Knihu smíchu a zapomnění* a po jejím vydání mu bylo v roce 1979 odebráno české občanství, v roce 1981 mu bylo uděleno občanství francouzské.

Knihu smíchu a zapomnění - jde o sedm samostatných příběhů, které spojuje téma smíchu a zapomnění. Stejná postava vystupuje jen ve čtvrté a šesté části.

Poezie

Milan Kundera poezií vstoupil do literatury. Pokusil se o mnohostranné zobrazení života, jeho složitosti.

Nový typ milostné poezie - sondy do lidské, zvláště ženské psychiky.

Monology - sbírka plná erotické lásky, kterou oficiální kritika vůbec nepřijala, protože jde o lásku dvou moderních lidí a ne budovatelů socialismu.

Vezmi mne s sebou

*Vezmi mne s sebou, at' půjdeš kamkoli!
At' půjdeš do dálek, či před dům do polí.*

*Já ti nebudu překážet. Ne, to bych nechtěla.
Já se ti umenším: Budu bez těla.*

*Budu jen děvčátko, jen pejsek, budu malá,
Budu jen kolem tvého krku přehozená šála....*

*At' půjdeš do dálek, kde bolest nebolí,
At' půjdeš do své těžké denní práce,*

*Vezmi mne s sebou! Stanu se čímkoli!
Stanu se třeba drobinkou v tvé kapse.*

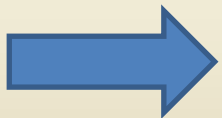
Próza

Do světa prózy vstupuje sbírkou povídek - *Směšné lásky* (1963 - 1968).

Původně jednotlivé povídky vycházely ve třech knihách a jejich počet dosáhl desíti, ale pro konečnou podobu vybral autor povídek sedm.

Druhý sešit směšných lásek (1965)

Třetí sešit směšných lásek (1969)

Všechny sbírky mají filmové adaptace.

Prvním Kunderovým románem se stal *Žert* (1967).

Dílo, které považuje sám autor za základní. Kundera se „vypořádává“ s událostmi 50.let, jichž byl svědkem.

Román se člení do 7 oddílů, které jsou označeny jmény vypravěčů. Kunderovi nejde jen o vylíčení poměrů v 50.letech, ale o vylíčení pozice člověka v dějinách.

Život je jinde (1973)

Valčík na rozloučenou (1976)

Kniha smíchu a zapomnění (1979)

Nesnesitelná lehkost bytí (1985)

Těm , kteří si myslí, že komunistické režimy ve střední Evropě jsou výhradně výtvořem zločinců, uniká základní pravda: zločinné režimy nevytvořili zločinci, ale nadšenci, přesvědčeni, že objevili jedinou cestu vedoucí do ráje. Hájili ji udatně a popravili mnoho lidí. Později vyšlo všeobecně najevo, že žádný ráj neexistuje, a nadšenci byli tedy vrahové.

Ocenění

1968 - Cena Svazu československých spisovatelů

1973 - Prix Médicis - nejlepší zahraniční román - *Život je jinde*

1987 - Rakouská státní cena za evropskou literaturu

1990 - Řád Čestné legie

1994 - Cena Jaroslava Seiferta - Nesmrtelnost

2001 - Velká cena Francouzské akademie za celoživotní dílo

2004 - Cena města Brna v oblasti literární činnosti

2007 - Státní cena za literaturu za román *Nesnesitelná lehkost bytí* s přihlédnutím k dosavadní prozaické a esejistické tvorbě.

Obr.4

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUČ

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUČ

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

Seznam použité literatury a pramenů:

PROKOP, V. Přehled české literatury 20. století. Sokolov :
O.K.Soft, 1998. s. 65-66.

PROKOP, V. Přehled české literatury 20. století. Sokolov :
O.K.Soft, 1998. s. 67-69.

SOCHROVÁ, M. Čítanka IV. k literatuře v kostce. Havlíčkův Brod:
Fragment, 2007. ISBN 978-80-253-0361-0. s.131.

Použité zdroje:

Obrazový materiál je použit z galerie obrázků a klipartů
Microsoft Office.

Strana 5

[Obr.1][cit.2014-05-16]. Dostupný pod licencí Creative Commons na [www:<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Josef_skvorecky.jpg>](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Josef_skvorecky.jpg).

Strana 6

[Obr.2][cit.2014-05-16]. Dostupný pod licencí Creative Commons na [www:<http://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_%C5%A0kvoreck%C3%BD#mediaviewer/Soubor:%C5%A0KVORECK%C3%9D_PODPIS.jpg>](http://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_%C5%A0kvoreck%C3%BD#mediaviewer/Soubor:%C5%A0KVORECK%C3%9D_PODPIS.jpg).

Strana 10

[Obr.3][cit.2014-05-16]. Dostupný pod licencí Creative Commons na [www:<http://cs.wikipedia.org/wiki/Milan_Kundera#mediaviewer/Soubor:Milan_Kundera.jpg>](http://cs.wikipedia.org/wiki/Milan_Kundera#mediaviewer/Soubor:Milan_Kundera.jpg).

Strana 17

[Obr.4][cit.2014-05-16]. Dostupný pod licencí Creative Commons na [www:<http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%98%C3%A1d_%C4%8Cestn%C3%A9_legie#mediaviewer/Soubor:Chevalier-legion-dhonneur-empire-1804.jpg>](http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%98%C3%A1d_%C4%8Cestn%C3%A9_legie#mediaviewer/Soubor:Chevalier-legion-dhonneur-empire-1804.jpg).